

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo

15538/2019
6345/2019-4.1.1

Vybavuje/kontakt

Ing. Tibor Dobiaš
02/598 06 221

Dátum

06. 06. 2019

Vec

Komentáre k niektorým ustanoveniam zákona o rybárstve a jeho vykonávacieho predpisu

Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky ste elektronickou poštou dňa 13.3.2019 požiadali o zodpovedanie niekoľkých otázok ohľadne nového zákona a novej vyhlášky, čím ste mali na mysli zákon č. 216/2018 Z. z. o rybárstve a o doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a jeho vykonávacieho predpisu - vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonáva zákon č. 216/2018 Z. z. o rybárstve a o doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Obidva uvedené právne predpisy nadobudli účinnosť 1. januára 2019.

Na úvod uvádzame, že v čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je vyjadrený princíp legality (zákonnosti), podľa ktorého „štátne orgány môžu konáť iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon“. Z ústavného rámca vychádza aj zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, ktorý nepriznáva MŽP SR kompetenciu v oblasti podávania záväzných výkladov zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov.

MŽP SR preto nie je podľa Ústavy Slovenskej republiky, ako základného zákona štátu, oprávnené poskytovať záväzné výklady zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku životného prostredia. Výklad zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vykonáva Najvyšší súd Slovenskej republiky svojou rozhodovacou činnosťou a tým, že prijíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov. Usmernenia, výklady, stanoviská alebo vyjadrenia MŽP SR, bez ohľadu na ich slovné označenie, ako orgánu vecne príslušného na prípravu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov v jeho pôsobnosti, nemajú právnu záväznosť a slúžia ako metodická pomôcka pre aplikačnú prax.

V nadväznosti na vyšie uvedené a v zmysle Príkazu ministra ŽP SR č. 7/2012-4.3 z 10.10.2012 sme požiadali sekciu legislatívy a práva o posúdenie návrhu odpovede sekcie vôd k Vašim žiadostiam, ktoré boli v zmysle jej pripomienok upravené.

Pre komplexnosť uvádzame, že komentáre budú pre potreby širokej rybárskej verejnosti zverejnené jednotlivo na webovom sídle MŽP SR v časti Rybárstvo – „Komentáre k niektorým ustanoveniam zákona....“ alebo „Komentáre k niektorým ustanoveniam vyhlášky....“ okrem tých, ktoré v rámci odpovedí na otázky iných žiadateľov už zverejnené sú.

Dodávame, že sekcia vôd sa pri spracúvaní dotknutých komentárov riadila zásadou vyplývajúcou z nálezu Ústavného súdu SR z 23. mája 2013, č. k. IV. ÚS 71/2013-36: „*K výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona*“ a taktiež z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. zo 4. mája 2010, č. k. III. ÚS 72/2010: „*V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že ústavny súd už v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštatoval, že nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov zahŕňajúcej aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétnu okolnosť individuálnych prípadov je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť, pričom jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne potrebné vychádzať prvotne z ich doslovného znenia. Súd však nie je doslovným znením zákonného ustanovenia viazaný absolutne. Môže, ba dokonca sa musí od neho (od doslovného znenia právneho textu) odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť alebo požiadavka ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 ústavy). Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii. V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzii interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosť, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom. Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonnych ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona (III. ÚS 341/07).“*

Z dôvodu kontinuity Vám zmienené komentáre zasielame spolu aj s Vašimi otázkami k jednotlivým ustanoveniam zákona a vyhlášky:

Otázka:

- § 2 Vymedzenie základných pojmov písmeno l) loviaci je fyzická osoba oprávnená na lov, ktorý vykonáva v čase medzi začiatkom lovú a ukončením lovú, a písmeno m) začiatok lovú je prvé použitie prostriedku určeného na lovenie rýb po zapísaní zámeru loviť rýby v povolení na rybolov a písmeno t) miesto lovú je miesto v rybárskom revíri alebo mimo rybárskeho revíru, z ktorého loviaci bezprostredne vykonáva lov rýb najmä na brehu rybárskeho revíru, móle, mieste zabrodenia; miestom lovú je aj rybársky čln, ak sa lov vykonáva z rybárskeho člana

- § 18 Zakázané spôsoby lovú rýb v kaprových vodách písmeno l) lovit' ryby z rybárskeho člina na vodných nádržiach od 1. januára do 31. mája

Ako je to teraz s tým zákazom? Ak povedzme loviaci si zoberie so sebou udicu do člina, dopraví sa na vytíčené miesto spustí háčik aj s návnadou na lovné miesto a následne sa premiestní na breh - považuje sa to za lov z rybárskeho člina, alebo nie? Je to len zavážanie a zanášanie? Kedy sa presne začína lov? Ak si spustí cielene a vedome so zámerom ulovit' rybu od za kŕmeného miesta je to už začiatok lovú, alebo ten nastane až vtedy keď príde na breh a uloží si udice do stojanu?

Odpoved':

Podľa § 2 ods. 2 písm. m) zákona sa za začiatok lovú považuje prvé použitie prostriedku určeného na lovenie rýb po zapísaní zámeru lovit' ryby v povolení na rybolov. Z uvedeného ustanovenia možno odvodiť, že ak sa v rámci voľnočasových aktivít budeme člinkovať v rybárskom revíre, pričom budeme mať v rybárskom člne rybársky prút, ale napriek tomu našim zámerom nebude lovit' ryby, čo potvrď aj nezapisanie si príslušných údajov (dátumu a čísla revíru) do záznamu, nemožno takéto konanie považovať za lov rýb, resp. za začiatok lovú rýb.

Pokiaľ sa rozhodneme zavážať nástrahu pomocou rybárskeho člina – pričom je celkom jedno, či sa v rybárskom člne nachádza rybársky prút s „montážou“ a nástrahou na háčiku, alebo rybársky prút ponecháme v stojane na brehu rybárskeho revíru a na nami vytíčené miesto na člne vezieme len „montáž“ s nástrahou na háčiku a svoj zámer lovit' ryby zároveň potvrdíme zápisom do záznamu (dátum a číslo revíru), v takomto prípade jednoznačne ide o začiatok lovú.

Otázka:

- § 18 Zakázané spôsoby lovú rýb v kaprových vodách h) lovit' privlačou a muškárením s použitím stríma alebo inej napodobeniny rybky od 15. marca do 31. mája
- vyhláška § 18 Spôsoby lovú rýb (4) Lov rýb privlačou je spôsob lovú rýb jednou udicou, ktorá sa skladá z rybárskeho prúta s navijakom, vlasca alebo splietanej šnúry a jednej vláčenej nástrahy, pri ktorom je nástraha tahaná prerušovaným alebo súvislým pohybom s cieľom podnietiť ryby k záberu. Pri tomto spôsobe lovú nemôže byť súčasne používaná na lov ďalšia udica. Lov rýb pomocou bubliny, sbirolina alebo iných obdobných pomôcok sa považuje za lov privlačou

Podľa tohto zákona môžem lovit' spôsobom na privlač celý rok ak dajme tomu použíjem kopýtko, alebo hociaku inú umelú nástrahu ktorá nenapodobňuje rybku? Nakoľko zákon zakazuje len strímer a napodobneninu rybky.

Odpoved':

Z § 18 písm. h) vyplýva, že na kaprových vodách v čase od 15. marca do 31. mája je zakázaný lov privlačou, bez ohľadu na použití nástrahu a lov muškárením s použitím stríma alebo inej napodobneniny rybky. Ustanovenie § 18 ods. 5 vyhlášky okrem iného vysvetľuje, čo sa za privlač považuje. V tejto súvislosti sú v ňom uvedené slovné spojenia „a jednej vláčenej nástrahy“, alebo „je nástraha tahaná“, t. z. ide o nástrahu ako takú, bez jej bližšej špecifikácie. Účelom poslednej vety dotknutého ustanovenia je „len“ zdôraznenie, že za lov privlačou sa

okrem zmienenej štandardnej privlače a muškárenia s určenou nástrahou, považuje aj lov rýb pomocou bubliny, sbirolina, alebo iných obdobných pomôcok.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že zákon neumožňuje lovit' na kaprových vodách privlačou po celý rok, ak budú pri tomto spôsobe lovú ako nástraha použité „kopytko“ (Pozn.: pravdepodobne ste mali na mysli „ripper“, v prípade ktorej aj tak nesporne ide o umelú gumennú nástrahu napodoňujúcu rybku), alebo akákoľvek iná umelá nástraha nenapodobňujúca rybku.

Otázka:

Zákon § 43 Prechodné ustanovenia

(6) Členovia rybárskej stráže a rybárski hospodári ustanovení podľa predpisov účinných do 31. decembra 2018 sú povinní splniť podmienky ustanovené týmto zákonom do 31. decembra 2023 okrem podmienky upravenej v § 23 ods. 3 písm. c).

Viem ako to bolo myslene, ale z logického hľadiska to znie tak, ako keby RS mala mať maturitu už od 1.1.2019, nakoľko podmienky ktoré majú splniť - čiže len tie ktoré sú nové do 31. decembra 2023 okrem podmienky mať stredoškolské vzdelanie s maturitou

Odpoveď:

Podmienka vyplývajúca z § 23 ods. 3 písm. c) zákona, podľa ktorej okresný úrad za člena rybárskej stráže vymenuje osobu, ktorá má ukončené stredoškolské vzdelanie s maturitou, sa vzťahuje výlučne na osoby užívateľom navrhované na ustanovenie v období od nadobudnutia účinnosti zákona, t. j. od 1. januára 2019 a neskôr. Uvedené tvrdenie opierame o prechodné ustanovenie § 43 ods. 6 zákona, v ktorom je okrem iného uvedené, že členovia rybárskej stráže podľa predpisov účinných do 31. decembra 2018, sú povinní splniť podmienky týmto zákonom do 31. decembra 2023 okrem podmienky upravenej v § 23 ods. 3 písm. c) zákona. Zjednodušene povedané, členovia rybárskej stráže vymenovaní do funkcie podľa zákona č. 139/2002 Z. z. o rybárstve v znení neskorších predpisov, ktorí neabsolvovali stredoškolské štúdium ukončené maturitou, nie sú podľa § 43 ods. 6 zákona povinní do 31. decembra 2023 preukázať sa maturitným vysvedčením.

Čo sa rybárskeho hospodára týka, pokial' by sme pristupovali pri „výklade“ ustanovenia § 43 ods. 6 zákona len z hľadiska jeho textu, mohlo by sa zdať, že aj rybárski hospodári podľa predpisov účinných do 31. decembra 2018, ktorí sú povinní splniť podmienky týmto zákonom do 31. decembra 2023, sú oslobodení od splnenia podmienky upravenej v § 23 ods. 3 písm. c) zákona. Pokial' sa však budeme riadiť zásadou vyplývajúcou z nálezu Ústavného súdu SR z 23. mája 2013, č. k. IV. ÚS 71/2013-36 podľa ktorej „K výkladu právnych predpisov a ich inštitúutov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona“, dospejeme k záveru, že oslobodenie od splnenia podmienky upravenej v § 23 ods. 3 písm. c) zákona sa vzťahuje výlučne na rybársku stráž a nie na rybárskeho hospodára. Naše tvrdenie opierame o zmysel dotknutého ustanovenia v spojení s ustanoveniami § 6 ods. 4 a § 21 ods. 3 zákona č. 139/2002 Z. z. z ktorých vyplýva, že predchádzajúci zákon o rybárstve pri rybárskom hospodárovi v rámci jeho navrhovania okresnému úradu na ustanovenie ukladal povinnosť preukázať sa absolvovaním skúšky rybárskeho hospodára alebo potvrdením o príslušnom

vzdelaní a pri rybárskej stráži nie. Naďalej teda platí, že rybársky hospodár musí splňať podmienku príslušného vzdelania aj v prechodnom období, t. j. do 31.12.2023 a aj po jeho uplynutí t. j. od 1.1.2024.

Zhrnuté na záver, na rybárskeho hospodára sa ustanovenie § 23 ods. 3 pism. c.) zákona nevzťahuje a preto podľa prechodného ustanovenia § 43 ods. 6 zákona je tento povinný splniť všetky podmienky podľa zákona do 31. decembra 2023, pochopiteľne iba v rozsahu, ktorý sa ho priamo dotýka (ide o ustanovenie § 6 ods. 8 a 9 zákona).

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREДIA SR
Nám. L. Štúra 1
812 35 BRATISLAVA
– 84 –

S pozdravom

Ing. Vladimír Novák
generálny riaditeľ